

Známe psí hrdiny minulého roku: Statečné psí srdce 2013 vyhlášeno!

Za velkého zájmu televizních kamer, rozhlasových i píšících novinářů jsme znovu po roce vyhlásili výherce ankety Statečné psí srdce. Kromě moderátora Vladimíra Kroce ani letos nechyběla herečka a moderátorka Kateřina Hrachovcová Herčíková, spisovatelka Bára Nesvadbová a herečky Zuzana Slavíková a Patricie Solaríková.

Těmi nejdůležitějšími ale pochopitelně byli výherci jednotlivých kategorií – stateční psí hrdinové a jejich právem pyšní majitelé. Představme si tedy jejich příběhy, které v letošním čtvrtém ročníku ankety Statečné psí srdce odborná porota ocenila.

Endy odehnal divočáka

Vítěz kategorie Záchranný čin neslužebních psů – laiků

V pondělí 21. října 2013 vyrazil kousek od Rokytnice v Orlických horách do lesa na dřevo důchodce Jaroslav Macháček. A jako obvykle s sebou vzal také svého tříletého labradorského retrívra Endyho. S pilkou v ruce šel stezkou, když proti němu z křoví vyrazil statný, asi dvě stě kilogramů vážící divočák.

pohřešovaného policistům sdělila, že rodiče jsou v rozvodovém řízení a otec tuto situaci velmi těžce nese, jeho psychický stav není dobrý a musí užívat antidepressiva. Policistům také sdělila, že v domě by se měla nacházet střelná zbraň, kterou se však jí ani policistům nepodařilo nalézt. Policejní hlídka si tedy vyžádala výjezd psovoda se služebním psem. Šlo o pprap. Jiřího Císaře a jeho služebního psa Sarose z Oddělení kynologických činností v Liberci. Po příjezdu na místo praporčík Císař nasadil Sarose k vyhledání stopy pohřešované osoby. To se povedlo a stopa vedla přes louku až k lesu. Poté, co se Sarosovi podařilo stopu udržet napříč celým lesem, dostali se s psovodem na jeho okraj. Pár metrů tak šli až na volné prostranství. A tam Saros našel ležícího muže v husté trávě. Šlo opravdu o pohřešovaného pána, který byl naštěstí stále naživu. Na místo přijela rychlá záchranná služba a případ tak měl šťastný konec. Saros se předvedl, když ve ztížených klimatických podmínkách vypracoval stopu v přibližné délce 2,5 kilometru. Poděkování za záchranu lidského života tak patří nejen jemu, ale pochopitelně i pprap. Jiřímu Císařovi. Ten se stal

díky této záchranné akci držitelem titulu Psovod roku 2013 Krajského ředitelství policie Libereckého kraje. A Saros si díky své šikovnosti pro změnu vysloužil ocenění Statečné psi srdce za rok 2013.

Než se nadál, ležel muž na zemi, pilka vedle něho a divočák na něm. Pan Jaroslav ležel na zádech, křičel, kopal nohama, ale divočák ho doslova mordoval – snažil se ho kousat a páral mu nohavice i nohy. Vtom se statečný Endy na divočáka vrhl a kousáním do zad se jej snažil odvrátit od svého pánička. To se mu nakonec povedlo. Divoké prase se otočilo a začalo útočit na psa. Endy však lišácky odbíhal, aby se divočák vzdálil od pána. Potom kanci utekl a obloukem se k pánovi vrátil. Prase pak zalehlo kdesi v křoví. Notně pošramocený a zraněný Jaroslav a statečný Endy vlezli do traktoru a zavolali myslivcům. Ti přijeli, divočáka našli a zastřelili. Zjistili, že zvíře bylo postřelené a tedy velice nebezpečné. Zato Endy svému pánovi zachránil život způsobem, s jakým se setkáváme spíše v románech z divočiny. Patří mu za to velký dík a právem i ocenění Statečné psi srdce za rok 2013.

Saros zachránil sebevraha

Vítěz kategorie Záchranný čin služebních a záchranářských psů

V sobotu 7. prosince 2013 ve 22,45 hodin oznámila žena z Liberecka na tísňovou linku 158, že pohřešuje svého otce. Pětapadesátiletý muž žil v rodinném domku v Krásné Studánce a jak se ukázalo, rozeslal celé své rodině e-mail na rozloučenou, ve kterém uvedl, že chce skoncovat se životem. Operační důstojník policie na místo vyslal hlídku z Obvodního oddělení Chrastava. Dcera

V yčenic háno

Ulf předešel mnoha tragédiím

Vítěz kategorie Spící srdce (ocenění in memoriam)

Služba v cizí zemi, kde není nouze o kulky svištící nad hlavou a exploze nastražených výbušnin, se stala pro české psovody všední záležitostí. Jejich psi sehráli neocenitelnou úlohu při vyhledávání výbušnin, zbraní, střeliva a drog. Těžko lze vyčíslit, kolika ztrátám na životech předešly desítky českých armádních psů nasazených v misích v Iráku, Kosovu nebo v Afghánistánu. Mezi ty nejúspěšnější patřil německý ovčák Ulf. Toho připravoval na Veterinární základně Grabštejn (nyní Centrum vojenské kynologie Chotyně) od dubna roku 2001 podpraporčík Ondřej Novotníček. Ze psa se stal skvělý obránář, přitom však zůstal dobrým společníkem. Ulfova vyrovnaná povaha a čichové schopnosti byly předpokladem pro speciální výcvik, a tak zanedlouho získal certifikát na vyhledávání zbraní. Ještě před výjezdem na zahraniční mise zaznamenal první úspěch, když byl vyžádán k posílení zásahové jednotky Policie ČR, která pátrala po pachatelích závažného trestného činu. Ulf na této akci našel samopal a náboje ukryté pod podlahou půdy jednoho domu v Novém Boru. V roce 2002 už působil v Kosovu a jeho nálezy zbraní se počítaly na desítky. „Zpočátku jsem byl takřka každý den účastníkem akcí zvaných SEARCH, což je mezinárodní zkratka pro prohlídky domů, různých objektů i volného terénu, stejně tak jako kontroly aut na vojenském checkpointu. Bylo to v době, kdy ještě mezi Kosovany bylo hodně zbraní držených načerno, a tak měl Ulf nejméně každou druhou operaci nějaké nálezy,“ vzpomíná Ondřej Novotníček. Neméně důležité bylo Ulfovo působení v irácké Basře. Tam plnil především úlohu psiho obránáře při ochraně české 7. polní nemocnice. Pří-

hod s Ulfem je na celou knihu, ale v jednom případě psi čich předešel jisté tragédii. Bylo to při druhé misi v Kosovu, když vojáci prováděli kontrolu rozlehlého domu. Ulf byl jako vždy vpředu, když náhle označil za podezřelou jednu skříňku. Šlo o jasný signál, aby se jí věnovali pyrotechnici. Ti po opatrné obhlídce zjistili, že obsahuje nástražný výbušný systém, kdy dvířka byla spojená drátkem s odjištěným granátem. Vojáci, kteří by skříňku kontrolovali, by nepochybně přišli o život či utrpěli vážná zranění. Ulf díky svému nosu tak zachránil několika lidem život a zdraví. V roce 2009 jedenáctiletý Ulf, už dávno vyřazený ze služby, naposledy zavřel své sympatické psi oči. Ačkoliv řada jiných psů obdržela nejruznější tuzemská i zahraniční rezortní vyznamenání, na záslužné činy Ulfa se poněkud zapomnělo. A nejen proto si alespoň po smrti vysloužil Statečné psi srdce za rok 2013 v kategorii in memoriam.

Seniorka Agáta stále pomáhá dětem

Vítěz kategorie Pomáhající srdce (ocenění dlouhodobě pomáhajícího psa)

Agáta je dvanáctiletá fenka peruánského naháče, která pomohla tolika dětem i dospělým lidem, jako dosud zřejmě žádný jiný canisterapeutický pes v naší zemi. Celých deset let pracovala na klinice u své paničky Ivy Bajtlerové. Tradičním polohováním pomáhala při pórázové terapii i dětem s genetikými pohybovými poruchami. Výčet nejrůznějších terapií by byl dlouhý, uvedme tedy alespoň některé. Když se u dětí s autismem nedařilo navazovat kontakt, na klinice v Poděbradech se o to postarala právě Agáta. Má totiž zvláštní schopnost působit na klienty nevtíravým způsobem, dokáže je zpozvzdálí pozorovat a pohledem nabízet kamarádství. To vzbuzuje zvědavost dítěte, a tak si po půlhodině dokáže získat jeho přízeň do té míry, že dostává od pacienta pamlsky, hračky nebo se dočká pohlázení. Prostřednictvím her s Agátou pak dítě jaksi „mimochodem“ začne komunikovat i s terapeutkou. Agáta je vítaným pomocníkem také při terapeutických postupech u dětí s Downovým syndromem, jiným zase pomáhá při nápravě koordinací, a jako skvělý motivátor slouží při logopedických nebo zrakových cvičeních. Peruánka má velkou zásluhu na pokroku v klinickém využívání canisterapeutických psů.

Díky touze po práci s pacienty pomohla Agáta Ivě Bajtlerové vypracovat celý soubor terapií s využitím psů. Od ledna 2013 je Agáta v psím důchodu, ale i tak dochází za osmi desítkami žáků do speciální školy v Poděbradech. Za svoji desetiletou canisterapeutickou kariéru odpracovala v ambulanci více než čtyři sta dvacet hodin čistého času a ročně pomohla průměrně sto šedesáti pěti dětem, které by na běžnou terapii nereagovaly. Její další aktivity ve speciálních školách, zdravotnických a sociálních zařízeních, stejně jako v kurzech a na konferencích se dají jen těžko spočítat. Za výjimečnou pomoc patří Agátě právem ocenění Pomáhající srdce.

Ceny, dárky, pamlsky

Připomeňme, že záštitu nad anketou již tradičně drží Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR a vyhláší jí Psi kusy ve spolupráci se záchranářským magazínem Rescue report, vyhlášovatelem ankety Zlatý záchranný kříž. Vítězové jednotlivých kategorií Statečného psiho srdce automaticky postupují do nominace Zlatého záchranného kříže, prestižního ocenění, které v minulých letech předával prezident České republiky. Mediálními partnery se staly časopis pro záchranáře Rescue Report a společnost Rail Reklam. Hlavním partnerem ankety byla společnost Beaphar, která se zabývá vývojem a výrobou produktů specializovaných na výživu, výchovu a léčbu zvířecích miláčků a péči o ně. Sponzorem bylo také krmivo pro psy značky Calibra. Ocenění proto odcházeli nejen s trofejemi z kovářské dílny Tibora Novotného, ale také s mnoha dárky a pamlsky, které byly určeny výhradně pro oceněné a statečné psí hrdiny. ■

Čtvrtý ročník ankety opět proběhl v těchto kategoriích:

Záchranný čin služebních a záchranářských psů (psi-profesionálové)

Záchranný čin neslužebních psů (psi-laikové)

Spící srdce (ocenění in memoriam)

Pomáhající srdce (ocenění dlouhodobě pomáhajícího psa)

Text: red

Foto: Pes Jira a archivy chovatelů